

1. Exercicio autoavaliable descargable. Comentario dun texto da unidade 13. Formación, evolución e final dos bloques.

O xeneral Marshall, Secretario de Estado no goberno Truman explica aos norteamericanos a necesidade de apoiar aos europeos, cun plan que levou o seu nome:

«A destrución das estruturas comerciais de Europa foi completa durante a guerra (...). A verdade é que as necesidades de Europa en produtos alimenticios e outros produtos esenciais no curso dos vindeiros tres ou catro anos excederán a súa capacidade de pago, tendo necesidade dunha axuda suplementaria importante, se si lle queren evitar graves problemas económicos, sociais e políticos.

(...) É lóxico que os Estados Unidos fagan todo o que sexa posible para favorecer a volta do mundo a unha saúde económica normal, sen a que non pode haber nin estabilidade política nin paz asegurada. A nosa política non está dirixida contra ningún país nin doutrina, senón contra a fame, a pobreza, a desesperación e o caos. A súa fin deberá ser o restablecemento dunha economía mundial sá de maneira que permita a volta ás condicións políticas e sociais nas que poidan existir institucións libres... Todo goberno que consista en colaborar con nós na tarefa de reconstrución atopará, estou seguro, unha cooperación completa por parte do Goberno americano. Todo goberno que manobre para deter a reconstrución doutros países non pode agardar axuda da nosa parte».

GEORGE MARSHALL: *Discurso na Universidade de Harvard, o 5 de Xuño de 1947.*

Lembra a teoría:

1- Contextualización histórica

Consiste en situar o texto nun momento histórico concreto ou nun determinado proceso político, social, económico... Pode ser unha breve introdución que enmarque o texto nas circunstancias históricas nas que se produciu.

2.- Análise dos contidos

Haberá que **seleccionar as ideas máis importantes**, preguntándonos que queren dicirnos (interpretación histórica) e matizar ou mencionar algunhas das **ideas secundarias**.

Pódense incluír aclaracións sobre feitos, persoas, etc....que nos parezan ben, pero sempre incluídas como unha parte da redacción.

3.- **Relacionar o texto cos coñecementos** que teñades do tema, para poñer de manifesto a transcendencia do proceso do que se trate.

4.- Conclusión

É recomendable rematar cunha **conclusión ou valoración global**, sempre desde a perspectiva de valorar a importancia que tivo un feito ou un proceso no seu momento (perspectiva de coñecemento histórico), ou que importancia ten para a actualidade.

Cuestións:

1. Situar o texto tendo en conta a data, o autor e o razoamento.
2. Analizar as vantaxes deste tipo de plan para os Estados Unidos.
3. Analizar as vantaxes para os países europeos.
4. Explicar a quen vai dirixida ameaza final.
5. Valorar en que aspectos o Plan Marshall completa a doutrina Truman e a importancia deste feito.

A resposta vai enlazando as cuestións para que o comentario sexa unha única redacción.

2. Exercicio autoavaliabile descargable. Comprensión dun texto histórico (Unidade 13. Formación, evolución e final dos bloques)

Le o seguinte texto histórico representativo da Guerra Fría, e inclúe as palabras que faltan para que teña sentido exacto, despois de ter estudado o seu contexto histórico na unidade:

Discurso de Churchill en Fulton, Missouri (EE.UU)

Preséntase agora unha oportunidade clara e brillante para os nosos países respectivos (...). Tende coidado, dígovos, é posible que a penas quede tempo (...)

Desde Stettin, no _____, a Trieste, no _____ caeu sobre o continente un _____ de _____. Tras el atópanse todas as capitais dos antigos Estados de Europa _____ e _____ (...) no que debo chamar a esfera _____, e todos están sometidos dun xeito ou doutro, non só á influencia _____ senón a unhas crecentes medidas de control por parte de Moscova. Os partidos _____ que eran moi pequenos nestes países da Europa _____, foron elevados á preeminencia e ao poder moi por riba do número dos seus _____, e están pretendendo o control _____.

Por canto vin nos nosos amigos os _____ durante a guerra, estou convencido de que nada admiran mais que a forza e nada respectan menos que a debilidade (...). É preciso que os pobos de lingua _____ se unan con urxencia para impedir aos _____ toda tentativa de cobiza ou aventura.

Westminster College, Fulton, Missouri

5 de marzo de _____

3. Exercicio autoavaliable descargable. Comprensión dun texto histórico (Unidade 13. Formación, evolución e final dos bloques)

No seguinte texto histórico, representativo dun conflito grave na época da coexistencia pacífica, inclúe as palabras que faltan no texto para que teña sentido exacto, despois de ter lido o seu contexto histórico na unidade:

Discurso de Kennedy en Berlín tras a construción do Muro de Berlín:

Hai dous mil anos que se fixera alarde de que érase “Civis Romanus sum” (son cidadán romano). Hoxe no mundo da liberdade faise alarde de que “Ich bin ein Berliner” (Son un _____ de _____).

Hai moita xente no mundo que realmente non comprende ou di que non o comprende cal é a gran diferenza entre o mundo _____ e o mundo _____.
Decídelles que veñan a _____.

Hai algúns que din que o _____ é o movemento do futuro. Decídelles que veñan a _____.

Hai algúns que din en Europa e noutras partes “nós podemos traballar cos _____”. Decídelles que veñan a _____.

E hai algúns poucos que din que é verdade que o _____ é un sistema diabólico pero que permite un progreso _____. Decídelles que veñan a _____.

A liberdade ten moitas dificultades e a democracia non é perfecta. Pero nós non temos que poñer un _____ para manter ao noso pobo, para previr que eles nos deixen. Quero dicir no nome dos meus cidadáns que viven a moitas millas de distancia no outro lado do Atlántico, que a pesar desta distancia de vós, eles están orgullosos do que fixeron por vós, desde unha distancia, na historia nos últimos 18 anos.

Berlín, _____

Solucións

1. Comentario de texto.

Este discurso está datado en 1947 en Harvard, universidade americana, data que corresponde ao final da Segunda Guerra Mundial e ao inicio da Guerra Fría. Esta época estivo condicionada pola política desenvolvida por Estados Unidos e a Unión Soviética que representaban dous modelos políticos e económicos diferentes e dúas formas enfrontadas de organización social.

O contido do documento explica un programa de axuda norteamericana para a reconstrución económica de Europa. Por tanto, nos indica que a política exterior norteamericana está cambiando, orientada agora a conseguir alianzas nos países europeos.

Este Plan ofrecía axuda económica en catro anos en forma de créditos, que se habería de repartir entre os países que o aceptasen. O Plan relaciona a saúde económica coa estabilidade política e a paz, polo que para os norteamericanos tiña a vantaxe de asegurarse un control sobre os estados beneficiarios europeos e polo tanto, unhas alianzas seguras en tempos de bloqueo entre as dúas superpotencias (Estados Unidos e a URSS)

Aos ollos de Washington, Europa estaba debilitada como consecuencia do conflito bélico. Francia e Gran Bretaña eran mais fráxiles respecto do seu poderío de preguerra e os norteamericanos non desexaban unha Europa sometida á influencia soviética, de aí a oferta interesada.

Aínda promovendo o Plan a unidade europea como se deduce do discurso tiña que facer aumentar a resistencia ao comunismo.

Para os países europeos tamén se deducían vantaxes económicas para reconstruír a economía de todos eles e saír do caos da guerra, así como poder asegurarse as condicións de competencia precisa nun mercado capitalista.

Francia e Inglaterra no ano 1947 convidaron aos demais estados europeos en conxunto a estudar a proposta norteamericana. Só foi rexeitada pola URSS e os países do Leste que pensaban que era unha forma de control e dependencia respecto dos Estados Unidos.

Os países que aceptaron a axuda formaron a OECE (Organización Europea de Cooperación Económica) que recibiu mais de 13.000 millóns de dólares repartidos entre 16 países para a reconstrución do bloque capitalista.

Esta política de axudas estaba condicionada á expulsión dos ministros comunistas dos gobernos de salvación nacional que se constituíran en Francia, Bélxica, Italia e Dinamarca. Os obxectivos políticos do Plan consistían en aumentar en Europa a resistencia ao comunismo.

Dedúcese a ameaza final que vai dirixida contra os países do bloque comunista, opoñendo nunha linguaxe eufemística liberdade (bloque capitalista) á opresión do Estado (bloque comunista) desde a óptica norteamericana.

A axuda permitiu ademais de encontrar mercados seguros para Norteamérica, e beneficios económicos a longo e curto prazo, unha rápida reconstrución económica en Europa, pero supeditado este crecemento ao modelo norteamericano e ao seu liderado financeiro e monetario.

Podemos valorar o Plan Marshall como unha continuidade da doutrina Truman na que o presidente dos Estados Unidos formulou a necesidade de modificar a política exterior norteamericana e pasar a unha intervención que asegurase o predominio do modelo capitalista non países non controlados pola URSS. A doutrina Truman tamén foi chamada de contención do comunismo.

2. Comprensión dun texto.

Discurso de Churchill en Fulton, Missouri (EE.UU)

Preséntase agora unha oportunidade clara e brillante para os nosos países respectivos (...). Tende coidado, dígovos, é posible que a penas quede tempo (...)

Desde Stettin, no **BÁLTICO**, a Triestre, no **ADRIÁTICO** caeu sobre o continente un **TELÓN** de **ACERO**. Tras el atópanse todas as capitais dos antigos Estados de Europa **CENTRAL** e **ORIENTAL** (...) no que debo chamar a esfera **SOVIÉTICA**, e todos están sometidos dun xeito ou doutro, non só á influencia **SOVIÉTICA** senón a unhas crecentes medidas de control por parte de Moscova.

Os partidos **COMUNISTAS** que eran moi pequenos nestes países da Europa **ORIENTAL**, foron elevados á preeminencia e ao poder moi por riba do número dos seus **AFILIADOS**, e están pretendendo o control **ABSOLUTO**.

Por canto vin nos nosos amigos os **RUSOS** durante a guerra, estou convencido de que nada admiran mais que a forza e nada respectan menos que a debilidade (...). É preciso que os pobos de lingua **INGLESA** se unan con urxencia para impedir aos **RUSOS** toda tentativa de cobiza ou aventura

Westminster College, Fulton, Missouri

5 de marzo de **1946**.

3. Discurso de Kennedy en Berlín tras a construción do Muro de Berlín:

Hai dous mil anos que se fixera alarde de que érase "Civis Romanus sum" (son cidadán romano). Hoxe no mundo da liberdade faise alarde de que "Ich bin ein Berliner" (Son un **CIDADÁN** de **BERLÍN**).

Hai moita xente no mundo que realmente non comprende ou di que non o comprende cal é a gran diferenza entre o mundo **LIBRE** e o mundo **COMUNISTA**. Decídelles que veñan a **BERLÍN**.

Hai algúns que din que o **COMUNISMO** é o movemento do futuro. Decídelles que veñan a **BERLÍN**.

Hai algúns que din en Europa e noutras partes "nós podemos traballar cos **COMUNISTAS**". Decídelles que veñan a **BERLÍN**.

E hai algúns poucos que din que é verdade que o **COMUNISMO** é un sistema diabólico pero que permite un progreso **ECONÓMICO**. Decídelles que veñan a **BERLÍN**.

A liberdade ten moitas dificultades e a democracia non é perfecta. Pero nós non temos que poñer un **MURO** para manter ao noso pobo, para previr que eles nos deixen. Quero dicir no nome dos meus cidadáns que viven a moitas millas de distancia no outro lado do Atlántico, que a pesar desta distancia de vós, eles están orgullosos do que fixeron por vós, desde unha distancia, na historia nos últimos 18 anos.

Berlín, **1963**.